

ved Domstolene. Jeg havde, da jeg først saa dette Forslag, som er opført under Nr. 13, ikke ringe Betænkelse derved, idet jeg troede, at derved skulde ske en særlig Afvigelse fra de Regler, som følges ved Domstolene, og frygtede for, at det vilde blive opfattet saaledes, og at det derved kunde give Anledning til ikke saa Ulemper; men da jeg nu hører, at det aldeles falder sammen med Udkastets Hensigt, bortfalde disse Betænkelse. Men jeg veed dog ikke, om det i hvert Tilfælde skulde være fornødent, og vil snarere antage, at det maaskee dog kunde give Anledning til adskillige Misforstaaelser og Ulemper. Den Ulempe, som nærmest kan være at befrygte deraf, er den, at medens Thinget allerede har ved den Vej, det har valgt, ved ikke at antage den mindre Liste, men den større Liste og ved at udstrække Valgbarheden af Boldgiftsmand endog saa udenfor Districtets Grændser, gjort det særdeles let for en af Parterne at finde en Boldgiftsmand, hvis Ansøelser ere i høi Grad stemmende med hans Interesse, og naar det nu hedder, at Afgjørelse ikke kan finde Sted uden med Stemmesfeerhed, saa synes der at være Opfordring til for denne Part, efterat han saaledes har sikret sig een Stemme, nemlig Boldgiftsmandens, at anvende særdeles Bestræbelse for ogsaa at sikre sig Formandens Stemme, der vil antages uundværlig, for at Sagen kan nyde Fremme, og hvorved han saa at sige vil kunne have Sagen i sine Hænder. Jeg troer, at saadanne Ulemper bedre undgaaes ved denne Bestemmelses Udeladelse, og at, naar man ikke specielt fremhæver Noget, som kunde give Anledning til at antage, at der skal være andre Regler, end de, der gjælde ved retslig Afgjørelse i Almindelighed; da vil Formanden ikke saa let blive udsat for saadanne Bestræbelse for at vinde hans Stemme iforveien; og hvis dette finder Sted, troer jeg, at det vilde være høist skadeligt. Forinden jeg gaaer over til det Forslag, som er opført under Nr. 14, skal jeg først tillade mig at omtale, hvad der staaer nærmere i Paragraphen, og hvortil der vel ikke endnu foreligger noget Ændringsforslag, men er antydet at skulle stilles et saadant. I dette Ændringsforslag, som er blevet antydet, om den Nytte, man virkelig har

havt af Høveriarbejdet, maa man vistnok være meget forsigtig ved Balget af de Udtryk, som man vil sætte istedetfor Udkastet. Dette gaaer ud paa at søge at sikre Bedkommende Erstatning for det Arbejde, han med Ret og Billighed kan fordrø, og det er vistnok klart, at naar der i en lang Række af Aar ikke er fordret et saadant Arbejde, nægtet der maatte være en forældet Høveriforening, som ved Chicānos Benyttelse kunde give Anledning til ubillige Fordringer, da ville disse Fordringer ikke kunne gjøres gjældende efter Udkastet; men vælger man andre Udtryk og sætter „det Høveriarbejde, som er besørget“, da seer jeg ikke rettere, end at, hvis der i enkelte Aar paa Grund af en eller anden tilfældig Omstændighed ikke var fordret alt det Arbejde, som i Reglen er bleven fordret, vilde dette give Anledning til Indsigelser imod en ellers billig Fordring; men da det her kommer meget an paa Udtrykkene i Ændringsforslaget, saa vil jeg ikke nærmere gaae ind derpaa, men kun minde om, at det, ifald dette Ændringsforslag bliver stillet, som her skal træde istedetfor Sen, at det da maa stilles med megen Forsigtighed.

Med Hensyn til det Forslag, som staaer paa Afstemningslisten under No. 14, nemlig om hvorvidt man skal binde Taxationsmændene ved en vis Række, da er der allerede fra flere Sider anført særdeles meget derimod. Jeg nægter iøvrigt ikke, at Forslaget har ved første Blesyn meget for sig. Jeg troer ogsaa, at det beroer paa en Misforstaaelse, naar man har sagt, at Motiverne, skulde være mod et saadant Hensyn. Det Citat, som er bleven gjort af Motiverne og som angaaer Landbo-commissionens Uttringer, Pag. 13: „hvad det kunde koste at faae Høveriet aflost“ er aldeles ikke i Modsetning med den anden anførte Passus, som findes i Motiverne i Sagen angaaende Afsløsningen af Huusmandshøveriet, hvor der bliver fremhævet, hvad der i og for sig er en Selvfølge, at naar man vil beregne hvad Arbejdet kan koste i Fremtiden, maa man tage Hensyn til Fortiden i en længere Række. Jeg troer, at Forslaget i Realiteten vil finde Anvendelse uden at dette udtrykkeligt anføres, uden at der optages noget saadant bestemt Paalæg; som er bleven nævnt